

Een vleugje Weteringkerk en Samosirzending in Amsterdam

Leen en Agaath Bijl-Scheurkogel, Christine Scheurkogel. De vader van Christine en Agaath was zendingsarts op Samosir

Het was een bijzondere finale van de expertmeeting kerk & slavernij op 17 april 2024 in Amsterdam: de presentatie van het boek *Een onbetaalbare collectie*. Aan het einde van de dag kwam er een hele groep mensen de grote zaal van de Protestantse Theologische Universiteit binnen. Ze vormden een mooi geheel met de onderzoekers van verschillende kleur, die twee dagen samen waren opgetrokken. Diverse mensen uit de Bond waren er: Leen en Agaath Bijl-Scheurkogel, Christine Scheurkogel, Janneke Doornebal. Familie en oude bekenden uit de Weteringkerk. Uitgever Hans Seijlhouwer. Jonne van Wesel-Knevel en Mirjam Pronk, die na afloop bloemen

overhandigden. Bijzonder was ook de aanwezigheid van Sonja van Kooten-Tönjes en haar dochter Hanneke. Het boek is opgedragen aan hun overleden echtgenoot en vader Luut van Kooten, neef van schrijver Leo Mietus.

Leo stond in zijn korte toespraak stil bij de totstandkoming van zijn boek. Veel versies gingen vooraf aan het uiteindelijke resultaat. Voorzitter van het Seminariumbestuur Eduard van den Berg-Strijker vertelde over zijn betrokkenheid bij het boek en de actualiteit van het onderzoek. Een deel van zijn toespraak is te vinden in het nummer van *Oogsten*, dat in april verschenen is.

Aan het slot van zijn bijdrage overhandigde hij een eerste exemplaar aan Heleen Zorgdrager, hoogleraar aan de PThU en promotor van het project kerk & slavernij.

Overhandiging aan prof. dr. Heleen Zorgdrager (PThU)

Eerste exemplaar voor dr. Mirjam Hoijtink (Wereldmuseum)

Vervolgens ontving Mirjam Hoijtink, hoofd onderzoek & collectie van het Wereldmuseum, een eerste exemplaar. De Batak collectie die Leo in zijn boek beschrijft, valt onder haar verantwoordelijkheid. In een korte reactie dankte zij voor het boek. Ze vond het treffend dat op de omslag een afbeelding van een voorwerp uit de Batak collectie was afgedrukt en niet een foto van zending Friedrich Eigenbrod, die de collectie bijeenbracht. Respect voor voorwerpen uit een andere cultuur kunnen een basis leggen voor wederzijds begrip, vertelde zij. En als er ooit uit Indonesië een verzoek komt om de voorwerpen terug te geven, dan is er over deze collectie nu veel meer bekend. Zo eindigde een bijzondere bijeenkomst, waarin mensen van verschillende achtergrond en kleur elkaar ontmoetten.

Een week later, op 25 april 2024, overhandigde Leo zijn boek aan Christian Froese in Wuppertal. Daar is het archief van de Rijnse Zending ondergebracht, de partnerorganisatie van de vroegere Samosirzending. Het was een mooi moment, dat werd afgesloten met een bezoek aan het zendingsmuseum aldaar. Inmiddels werd in het *Friesch Dagblad* door Tjerk de Reus uitgebreid aandacht besteed aan het boek en werkte hij zijn artikel om voor publicatie op de website van de Bond. Ook Jasmijn Huisman zal binnenkort in *Trouw* over het boek schrijven.

*Christian Froese Archiv- und Museumsstiftung
der Vereinten Evangelischen Mission
Wuppertal (Duitsland)*

En wie het boek nog niet heeft aangeschaft, leze wat Heleen Zorgdrager over de daarin verschenen foto's van enkele Batakse voorwerpen en het onderzoek schreef op haar facebookpagina: "De schitterende foto's zijn allemaal afgedrukt in dit boek. De auteur beschrijft de betekenis die het zendingsmuseum ooit had en hoe we vanuit postkoloniaal perspectief naar deze collectie uit het Bataks Museum kunnen kijken. De objecten zijn bij opheffing van het museum aan het Tropenmuseum, nu Wereldmuseum Amsterdam overgedragen. Aan de hand van dit materieel erfgoed vertelt Leo een ontroerend verhaal van de zending op Samosir, het enige 'zendingsgebied' van de Vrije Evangelische Gemeenten. En toen vond hij ook nog een collectie glasdia's over een vooroorlogse zendingsreis naar Samosir. Alles afgebeeld in het boek." Haar bericht eindigt met een notitie over de drukkwaliteit van de uitgave: "Hardcover, hoogwaardige papierkwaliteit, dankzij subsidies voor slechts 30 Euro." Het is fijn dat een buitenstaander zo positief is over het boek. En zo was er opeens in de ruimte van de Protestantse Theologische Universiteit aan De Boelelaan in Amsterdam een vleugje (oude) Weteringkerk en Samosirzending te bespeuren!

*Leo Mietus signeert een exemplaar o.a.
voor prof. dr. Rose Mary Allen van de
Universiteit van Curaçao (links)*